

ЗМІСТ

ЧАСТИНА I	5
МИШАЧЕ ГНІЗДО. Ніколіна.....	9
ЛАНШАНТРЕСС. РіД.....	11
ПІТЬМА МОЯ. Лу.....	22
ПОЛУМ'Я КОКО. РіД.....	24
ЛА-ПТІ-ЛАРМ. РіД.....	33
ПІДСТУПНА СУТНІСТЬ. Лу.....	47
ГРА В ЗАПИТАННЯ. РіД.....	49
ЛЕГІОН — МЕНІ ІМ'Я. Лу.....	58
МАЯК. РіД.....	66
КОШМАР. РіД.....	80
НЕМА ТРОЯНДИ БЕЗ ШИПІВ. РіД.....	95
ЧАСТИНА II	113
СМЕРТЬ БІЛЯ ВОД. Ніколіна.....	114
ЗГРАЯ ВОРОН. РіД.....	119
ДРАКОНІЦЯ ТА Ї ДІВА. РіД.....	123
ЛІТАНІЯ. Лу.....	134
ЩЕ ОДНА МОГИЛА. РіД.....	141
ПРОСТА ПОСЛУГА. РіД.....	153
ЛЕ-КЬОР-БРІЗЕ. РіД.....	169
ПРАВДА ВОД. РіД.....	180
МАТЬЄ. Лу.....	193

ЩО ОЗНАЧАЄ ТОНУТИ. Лу	204
ЩО ОЗНАЧАЄ ПЛАВАТИ. РіД	214
ОСТАННЯ СТРОФА. Лу	216
ІНШИЙ ВІЗЕРУНОК. РіД	236
ЧАСТИНА III	251
ПІДКРАДАЄТЬСЯ СУМНІВ. Ніколіна	252
АНЖЕЛІКА. Лу	256
БРЕХНЯ ЗАМОВЧАННЯМ. Лу	266
СОРОЧЕ ГНІЗДО. Лу	273
ЗЕЛЕНА СТРИЧКА. Лу	292
ПРОРОЧИЦЯ ТА МОРСЬКИЙ ЇЖАК. Лу	305
НАЙПРЕКРАСНІШИЙ ВІДТІНОК БЛАКИТНОГО. Лу	322
СУЧКИ Й КАМІННЯ. РіД	339
ПАРІ. Лу	354
ДІРКИ В ГОБЕЛЕНІ. РіД	362
ЗИМОВИЙ ДИВОКРАЙ. Лу	374
СМЕРТОНОСНЕ ТА ПРЕКРАСНЕ. РіД	392
НЕ СТАВ МЕНІ ЗАПИТАНЬ. РіД	405
ПРАВДА ЧИ ДІЯ. Лу	416
ПОХМІЛЛЯ. РіД	435
РОЗКОЛ. Лу	441
СВЯТІ ЛЮДИ. РіД	450
ЧАСТИНА IV	465
ЯКЕ ІЗ СЕБЕ ЩАСТЯ. Лу	466
ВІДВЕДИ МЕНЕ ДО ЦЕРКВИ. РіД	478
ЧЕРЕВО ЗВІРА. Лу	493
УСІ СЕМЕРО. Лу	499
НАША ІСТОРІЯ. Лу	508
СПОВІДАЛЬНЯ. РіД	524
ОДНА ІСКРА. РіД	529
СВІТЛОВИЙ ДОЩ. РіД	544

ОСТАННЯ БИТВА. Лу	551
КОЛИ ВТРУЧАЄТЬСЯ БОГ. Лу	568
ПРІРВА. Рід.....	577
ЯК МИ ПОЧАЛИ. Лу.....	584
ВОНА ЗАКІНЧУЄТЬСЯ НАДІЄЮ. Лу.....	592
КОНДИТЕРСЬКА ПАНА. Рід.....	594
ЕПЛОГ. Ансель.....	609
ПОДЯКИ.....	625

МИШАЧЕ ГНІЗДО

Ніколіна

*Очанка, мірика, беладона,
Ікло гадюки, око сови,
Засіб на шкоду чи для оборони
Завше знайдеться в природі живій.*

*Кров, що пролили ворог і друг,
Чорна душа, мов беззоряна ніч,
Бо поночі духи літають довкруг,
Линуть один одному навстріч.*

Заклинання знайоме, о так, на правду знайоме. Наше улюблене. Вона часто дає нам його читати. Гримуар. Сторінку. Заклинання. Наші пальці обводять кожен розчерк пера, кожную вицвілу літеру, і в них поколює від передчуття. Вони передчувають, що ми ніколи не будемо самі, і ми віримо цьому. Ми віримо їй. Адже ми не самі — ми ніколи не самі, — а миші живуть у гніздах із десятками, сотнями інших мишей. Вони зариваються разом, щоб ростити молодняк, своїх дітей, і знаходять теплі, сухі куточки, де вдосталь їжі й магії. Знаходять закапелки без хвороб, без смерті.

Наші пальці стискають пергамент, лишаючи нові борозни.

Смерть. Смерть, смерть, *смерть*, добро і зло, по всіх прийде чи вже прийшло.

Але не по мене.

Зась мертвим пам'ятати, а їхні сни — страшні.

Тепер ми рвемо папір, роздираємо на шматочки. Люто рвемо на клаптики. Він розсіюється, наче попіл у снігу. Наче пам'ять.

Миші зариваються разом, так — бережуть і гріють одна одну, — та коли якийсь дитинча у виводку починає хворіти, миші його з'їдають. О так. Вони пожирають його, пожирають, пожирають — на поживу матері, гнізду. Наймолодші завжди хворі. Завжди малі. Ми зжеремо маленьку хвору мишку, і вона підживить нас.

Вона підживить нас.

Ми полюватимемо на її друзів, її *друзів* — на цьому слові, на цій пустій обіцянці з мого горла виривається гарчання, — і годуватимемо їх, допоки вони не розжиріють від почуттів печалі та провини, від смутку та страху. Хай куди ми підемо, вони підуть за нами. Відтак ми зжеремо і їх. А коли доставимо маленьку хвору мишку її матері в Шато-ле-Блан — коли її тіло зів'яне, коли воно *закривавиться*, — її душа зостанеться з нами навіки.

Вона підживить нас.

Ми ніколи не будемо самі.

ЛАНШАНТРЕСС

Рід

Над цвинтарем повз туман. На краю кручі, де ми стояли, небо прохромлювали надгробки — старезні, напіврозвалені; імена на них уже давно стерлися під дією стихій. Навіть море внизу затихло. У цьому моторошному досвітньому сяйві я нарешті зрозумів вислів «німий як могила».

Коко провела рукою по стомлених очах, а тоді показала на церкву за туманом. Маленьку. Дерев'яну. Частина її даху провалилася. У вікнах священницького будинку не мерехтіло світло.

— Вона здається покинутою.

— А що як це не так? — пирхнув Бо, хитаючи головою, та раптом застиг і позіхнув. Іще не закінчивши, промовив: — Це — *церква*, а наші обличчя розклеєні по всій Бельтеррі. Нас упізнає навіть сільський священник.

— Гаразд, — її стомлений голос, імовірно, звучав не так ущипливо, як їй хотілося. — Спи надворі, із собакою.

Ми всі як один повернулися до примарного білого пса, що пішов за нами. Він з'явився під Цезаріном незадовго до того, як ми домовилися йти узбережжям, а не дорогою. Ла-Фореде-Йо ми надивилися на все життя. Пес уже не один день плентався за нами, ніколи не підходячи достатньо близько, щоб його можна було торкнутися. Матаго, насторожені, спантеличені, зникли невдовзі після його появи. І не повер-

нулися. Можливо, пес і сам був неприкаяною душею — матаго нового штибу. А може, був просто лихим знаменням. Можливо, саме тому Лу ще не дала йому імені.

Тепер істота стежила за нами, і я відчував на собі її погляд, неначе примарний дотик до обличчя. Я міцніше взявся за руку Лу.

— Ми йшли всю ніч. У церкві нас ніхто не шукатиме. Це цілком непогана схованка. Якщо вона *не* покинута, — повів я далі, не даючи Бо себе перебити, — ми підемо, перш ніж нас хтось побачить. Згода?

Лу всміхнулася Бо, широко розтягнувши рота. Так широко, що майже можна було порахувати всі її зуби.

— Ти боїшся?

Він із сумнівом поглянув на неї.

— Після тунелів тобі теж варто боятися.

Її усмішка зникла, а Коко помітно напружилася й відвела погляд. Я також мимоволі випрямив спину від напруження. Однак Лу не сказала більше нічого, а лише випустила мою руку й побрела до дверей. Крутнула ручку.

— Незамкнені.

Ми з Коко без жодного слова переступили через поріг слідом за нею. За мить у вестибюлі опинився й Бо, який оглядав темне приміщення з явною підозрою. Світильники вкривав товстий шар пилу. На дерев'яну підлогу накрапав віск, тверднучи між мертвого листя й уламків. Із-за віттаря повіяв вітер. Він мав смак морської води. Розкладу.

— У цьому місці дохріна привидів, — прошепотів Бо.

— Стеж за язиком, — насупившись на нього, я ступив у простір довкола віттаря. Груди стиснулися, коли я побачив розвалені лави. Випалі із псалтиря сторінки, що збиралися в кутку й починали тліти. — Колись це місце було святим.